

Sylabus modułu zajęć na studiach wyższych

Nazwa Wydziału	Wydział Lekarski
Nazwa jednostki prowadzącej moduł	Katedra Bioetyki Wydziału Filozoficznego UPJPII
Nazwa modułu	<i>Dylematy etyczne w praktyce medycznej</i>
Klasyfikacja ISCED	
Język kształcenia	polski
Cele kształcenia	<p>Zdobycie przez studentów wiedzy o różnych sporach dotyczących etycznego i prawnego uregulowania działań związanych z ingerencjami biomedycznymi i biotechnologicznymi.</p> <p>Nabycie umiejętności ujawniania założeń filozoficznych (antropologicznych, etycznych) kryjących się za formułowanymi argumentami na rzecz określonego rozstrzygnięcia dylematu bioetycznego.</p> <p>Nabycie kompetencji w formułowaniu argumentów za określonymi rozstrzygnięciami dylematów bioetycznych, które mogą kształtować kulturę moralną społeczeństwa.</p>
Efekty kształcenia dla modułu	<p>D.W13. zna i rozumie główne pojęcia, teorie, zasady i reguły etyczne służące jako ogólne ramy właściwego interpretowania i analizowania zagadnień moralno-medycznych</p> <p>D.W14. zna zasady altruizmu i odpowiedzialności klinicznej i etycznej</p> <p>D.W15. zna normy etyki medycznej i Kodeksu etyki lekarskiej</p> <p>D.U4. buduje atmosferę zaufania podczas całego procesu leczenia</p> <p>D.U12. w działaniach zawodowych przestrzega wzorców etycznych</p> <p>D.U13. potrafi ujawnić i krytycznie ocenić założenia filozoficzne stojące u podstaw różnych nurtów etyki medycznej, by samodzielnie szukać takich rozwiązań normatywnych, które najlepiej chronią człowieka przed niewłaściwymi etycznie ingerencjami biomedycznymi w początek, trwanie i koniec życia.</p> <p>D.U14. przestrzega praw pacjenta oraz prawa do swej integralności medycznej i etycznej</p> <p>D.U15. wykazuje odpowiedzialność za swój rozwój zawodowy i moralny.</p>
Metody sprawdzania i kryteria oceny efektów kształcenia uzyskanych przez studentów	<p>Wiedzę sprawdza się na kolokwium zaliczeniowym.</p> <p>Umiejętności sprawdza się w dyskusjach podczas zajęć, w których ujawnia się zaangażowanie studenta i jego zdolności radzenia sobie ze skomplikowanymi kasusami</p>

	<p>i argumentami bioetycznymi.</p> <p>Praktyczne kompetencje weryfikuje się w sposobie rozstrzygnięcia przez studenta dylematów bioetycznych i w propozycjach zastosowania tych rozstrzygnięć w życiu społecznym.</p>
Typ modułu	Fakultatywny
Rok studiów	II, III
Semestr	Letni
Forma studiów	Stacjonarne
Imię i nazwisko koordynatora modułu i/lub osoby/osób prowadzących moduł	Ks. dr hab. Tadeusz Biesaga SDB, prof. UPJPII
Imię i nazwisko osoby/osób egzaminującej/egzaminujących bądź udzielającej zaliczenia, w przypadku gdy nie jest to osoba prowadząca dany moduł	jw.
Sposób realizacji	Seminarium
Wymagania wstępne i dodatkowe	Brak
Rodzaj i liczba godzin zajęć dydaktycznych wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego i studentów, gdy w danym module przewidziane są takie zajęcia	Seminarium – 30 h
Liczba punktów ECTS przypisana modułowi	3 ECTS
Bilans punktów ECTS	<ul style="list-style-type: none"> - udział w zajęciach - 30h - 1 ECTS - bieżące przygotowanie do zajęć - 20h - 1 ECTS - przygotowanie do kolokwium zaliczeniowego - 25h - 1 ECTS <p>Łącznie - 75h – 3 ECTS</p>
Stosowane metody dydaktyczne	<p>Metody podające – wprowadzenie problemowe poprzez wykład i prezentację audiowizualną</p> <p>Metody problemowe - metody aktywizujące - dyskusja moderowana podczas wykładu</p> <p>Metody problemowe - metody aktywizujące – analiza dobranych tekstów bioetycznych</p> <p>Metody problemowe – metody aktywizujące – analiza przypadków</p>
Forma i warunki zaliczenia modułu, w tym zasady	Obecność i aktywność na zajęciach. Kolokwium zaliczeniowe oparte na analizie któregoś z dylematów

dopuszczenia do egzaminu, zaliczenia, a także forma i warunki zaliczenia poszczególnych zajęć wchodzących w zakres danego modułu	etycznych
Treści modułu (z podziałem na formy realizacji zajęć)	<p>Dylematy etyczne przedstawi się w następujących blokach tematycznych: 1) spory o podstawy bioetyki i etyki medycznej; 2) spory dotyczące ingerencji biotechnologicznych i biomedycznych w początek życia ludzkiego, 3) spory dotyczące ingerencji w czasie trwania życia ludzkiego oraz 4) spory dotyczące ingerencji przy końcu życia.</p> <p>Zasadnicze tematy to:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Spór o podstawy etyki medycznej (etyka teleologiczna Edmunda Pellegrino a etyka kontraktualistyczna Roberta Veatcha) 2. Cztery pojęcia godności ludzkiej i związane z nimi uprawnienia etyczne (Josef Seifert, Robert Spaemann, Daniel P. Sulamsy, Patrick Lee, Robert P. George i inni) 3. Spory wokół wolności i klauzuli sumienia lekarzy, farmaceutów i pielęgniarek 4. Komercjalizacja medycyny i różne modele relacji lekarz-pacjent 5. Spór o status ontyczny i etyczny oraz o potencjalność wewnętrzną embrionu ludzkiego 6. Prawa człowieka w okresie prenatalnym w kontekście legalizacji sztucznych metod prokreacji i aborcji 7. Etyka wobec tworzenia hybryd i chimer zwierzęco-ludzkich 8. Nadzieje wykorzystania indukowanych, pluripotencjalnych komórek macierzystych (Shinya Yamanaka) w terapii oraz w hodowli tkanek i narządów do przeszczepów (Anthony Atala) 9. Terapie genetyczne, a ulepszanie genetyczne człowieka 10. Etyka medyczna wobec reklamy leków. 11. Czy regulacja domniemanej zgody jest zawłaszczaniem zwłok dla transplantacji? 12. Kontrowersje wokół definicji śmierci mózgowej. 13. Czy odżywianie i nawadnianie wegetatywnie chorych może stać się uporczywą terapią? (Kazus Terri Schiavo i Eluany Englaro) 14. Wobec legalizacji eutanazji dorosłych i dzieci 15. Spór bio- i ekocentryzmu z antropocentryzmem w kwestii ochrony przyrody i zwierząt
Wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej obowiązującej do zaliczenia danego modułu	<p>Literatura podstawowa:</p> <p>T. Biesaga, <i>Spór o podstawy etyki medycznej. Teleologizm E. D. Pellegrino a kontraktualizm R. M. Veatcha</i>, WN UPJPII, Kraków 2014, Dostęp w internecie: www.biesaga.info</p> <p>T. Biesaga, <i>Elementy etyki lekarskiej</i>, Wyd. Medycyny</p>

Praktycznej, Kraków 2006, Dostęp w internecie:
www.biesaga.info

T. Biesaga, *Podstawy etyki i bioetyki*, WN UPJPII, Kraków 2016

M. Machinek, *Spór o status ludzkiego embrionu*, Wyd. UWM, Olsztyn 2007.

W. Galewicz, *Status ludzkiego zarodka a etyka badań biomedycznych*, Wyd. UJ, Kraków 2013.

Czy lekarz może tworzyć i niszczyć ludzkie embriony?, Artykuły (M. Machinka, R. Buttiglione, Chr. Hooka, T. Pacholczyka) z sympozjum „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej”, „Medycyna Praktyczna” 6(2010)

Kiedy lekarz może pozwolić choremu umrzeć? Artykuły (m.in. P. Muellera, W. Bołoz, M. Machinka), z sympozjum „Dylematy etyczne w praktyce lekarskiej”. Red. P. Gajewski, „Medycyna Praktyczna” 2009, nr 9(223)

Moralność i profesjonalizm. Spór o pozycję etyk zawodowych, red. W. Galewicz, Kraków 2010

Antologia bioetyki, t. 1 - 4, red. W. Galewicz, TAIWPN Universitas, Kraków 2011

Literatura uzupełniająca:

E. D. Pellegrino, *The philosophy of medicine reborn*, red. H. Engelhardt, F. Jotterand, University of Notre Dame Press, Notre Dame 2008

T. Brzeziński, *Etyka lekarska*, PZWL, Warszawa 2012

Z. Szawarski Z., *Mądrość i sztuka leczenia*, Wyd. Słowo/Obraz terytoria, Gdańsk 2005

K. Szewczyk, *Bioetyka*, t. 1-2, PWN, Warszawa 2009